

KARL MARX'IN VE HERBET SPENCER'IN GÜNÜMÜZDE YAŞADIĞI BİR KURGUDA KARŞILAŞMALARI VE TOPLUM ÜZERİNE SOHBETLERİ

Karl Marx dünyada olup bitenleri daha yakından gözlemleyebilmek için geziler yapar. Yine bir gün böyle bir geziden Almanya'ya dönerken havaalanının uçağına binmek için ilerler. Uçağına bindiğinde yanında oturan kişinin Herbert Spencer olduğunu fark eder ve selamlaşırlar

SPENCER: Merhaba Marx seni burada görmek ne kadar şaşırtıcı ve güzel.

MARX: Merhaba Spencer aynı şekilde seni görmek de çok güzel nasılsın neler yapıyorsun?

SPENCER: Çok iyiyim Almanya'ya güzel bir söyleşi için gidiyorum. Sen nasılsın?

MARX: Böyle bir dönemde nasıl olabilirsem öyleyim Spencer. Dünyayı geziyorum olanları gördükçe daha çok üzülüyorum şu uçağına binene kadar bile neler neler gördüm.

SPENCER: Seni bu kadar rahatsız eden nedir Marx?

MARX: Kapitalizm Spencer. Her şeyi ele geçirmiş halde havaalanında zincir işletmeleri görmedin mi önünde insanlar sıralar oluşturmuş. Üstelik başka bir yerden alıp içtiklerinde çok daha ucuz olacakken illa o yerlerden almış olmak için alıyorlar. Üstlerine giydikleri kıyafetler de böyle. Ama dünyayı gezdikçe daha net görüyorum ki bir tarafta insanlar böyle yaşarken diğer yanda açlıktan kırılan toplumlar var. Bu durum benim uykularımı kaçırıyor bir çıkış yolu olmalı. Şu an içinde bulunduğumuz uçakta bu sisteme dahil. Şu küçük yerde bile bir dünya var sanki kimisi ekonomi bölümünde oturuyor kimisi first classda. Sınıfları burada bile çok net hissedebiliyoruz. Sen ne düşünüyorsun bu söylediklerim hakkında?

SPENCER: Bilemiyorum Marx. Bu konu üzerine senin kadar düşünmedim. Ama bence toplumlar da insanlar gibi birer organizmadır. Ve organizma zaman içerisinde evrimleşir. Bu organizmaya dışarıdan yapılacak en ufak bir müdahale bile onun kendi yapısını bozar. Günümüzde de toplum üzerinde çok fazla dışarıdan müdahale var. Kendi halinde değil o yüzden bana kalırsa yaşananlar şaşırtıcı değil.

MARX: Bu düşünceni biliyorum Spencer. Fakat çok yüzeysel değil mi? Yanlış anlamıyorsam bir anlamda en kolay adapte olanın yaşama devam etmesi gerektiğini düşünüyorsun. Alt yapı önemli değil mi? Bana kalırsa alt yapı olmadan toplumun bütününden bahsedemeyiz.

SPENCER: Sanırım bu konuda aynı sonuca varamayız. Ben genel anlamıyla hiçbir müdahale olmadan toplumun kendi yolunu bulabileceğini düşünüyorum.

MARX: Aynı sonuca varamayacağımız konusunda haklısın Spencer.

Derken Marx'ın gözü uçuş hakkında yolcuları bilgilendiren hostese takılır kendisine ve topluma ne kadar yabancılaştığını fark eder. Sanki bir robot gibi gelir hareketleri Marx için. Bu duruma bir yandan üzülürken bir yandan da hala umut doludur. Bu düzenin değişeceğine içten içe inanır ve Spencer'a dönerek;

MARX: Spencer şimdiye kadar var olan bütün toplumların tarihi sınıf çatışmaları tarihidir. Kimi zaman bunu çok net görürüz kimi zamansa göremeyiz. Ama ben bu çatışmalar vasıtasıyla inanıyorum ki çok daha adil bir dünya mümkün olabilecek bir gün.

SPENCER: Umarım dediğin gibi olur Marx

SABAHAT NUR ŞEKİLİ

